

Bryssel den 22 november 2021
(OR. en)

Interinstitutionellt ärende:
2021/0106(COD)

13802/1/21
REV 1

LIMITE

TELECOM 413
JAI 1209
COPEN 394
CYBER 288
DATAPROTECT 254
EJUSTICE 98
COSI 221
IXIM 224
ENFOPOL 420
FREMP 260
RELEX 964
MI 831
COMPET 802
CODEC 1457

NOT

från:	Ordförandeskapet
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Komm. dok. nr:	8115/20
Ärende:	Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om harmoniserade regler för artificiell intelligens (rättsakt om artificiell intelligens) och om ändring av vissa unionslagstiftningsakter – Lägesrapport

I. INLEDNING

1. Den 21 april 2021 antog kommissionen förslaget till förordning om harmoniserade regler för artificiell intelligens (rättsakten om artificiell intelligens, AI-akten)¹.

¹ Dok. 8115/21.

2. Målen för kommissionens förslag, som grundar sig på artiklarna 16 och 114 i EUF-fördraget, är att säkerställa att AI-system som släpps ut på unionsmarknaden och används i unionen är säkra och är förenliga med befintlig lagstiftning om grundläggande rättigheter och unionens värden, att säkerställa rättssäkerhet för att underlätta investeringar och innovation för AI, att förbättra styrningen och säkra en effektiv kontroll av uppfyllandet av befintlig lagstiftning om de grundläggande rättigheterna och säkerhet samt att främja utvecklingen av en inre marknad för lagliga, säkra och tillförlitliga AI-tillämpningar, samtidigt som man förhindrar marknadsfragmentering.
3. Europaparlamentet har meddelat att ärendet har hänskjutits till utskottet för den inre marknaden och konsumentskydd (IMCO). IMCO har utsett Brando BENIFEI (S&D, Italien) till föredragande för ärendet. Det slutliga beslutet om vilka parlamentsutskott som ska handlägga ärendet har ännu inte fattats.
4. Både Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Europeiska regionkommittén har hörts i fråga om förslaget, och formella begäranden om yttranden skickades till båda institutionerna den 15 juni 2021 respektive den 24 juni 2021. Europeiska ekonomiska och sociala kommittén avgav sitt yttrande om förslaget den 22 september 2021², medan Europeiska regionkommitténs yttrande ännu inte har avgetts.
5. Europeiska centralbanken ombads att yttra sig om vissa aspekter av förslaget som faller inom dess behörighetsområde eller inom dess ansvarsområde. Rådet skickade den formella begäran den 3 november 2021, men något yttrande har ännu inte avgetts.
6. Den 18 juni 2021 avgav Europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB) och Europeiska datatillsynsmannen (EDPS) ett gemensamt yttrande om förslaget³.

² [EESK:s yttrande om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om harmoniserade regler för artificiell intelligens \(rättsakt om artificiell intelligens\) och om ändring av vissa unionslagstiftningsakter.](#)

³ [Gemensamt yttrande 05/2021 från EDPB och EDPS.](#)

II. ARBETET I RÅDET

7. I rådet har förslaget behandlats av arbetsgruppen för telekommunikation och informationssamhället. Arbetsgruppen började diskutera förslaget under det portugisiska ordförandeskapet vid flera möten som hölls mellan april och juni 2021. Utöver detta anordnade det portugisiska ordförandeskapet den 8 juni 2021 en särskild workshop i syfte att presentera vissa viktiga regleringsalternativ och byggstenar i förslaget till AI-akt och diskutera dessa med medlemsstaterna.
8. Analysen av förslaget fortsatte under det slovenska ordförandeskapet i arbetsgruppen för telekommunikation och informationssamhället vid mötena den 6 juli, den 7 och 21 september, den 5, 12 och 26 oktober samt den 9 och 16 november. Under dessa möten presenterades hela texten till förslaget till förordning i detalj av kommissionen och den diskuterades preliminärt av delegationerna. Dessutom anordnade det slovenska ordförandeskapet parallellt med detta fem onlineworkshoppar den 15 juli, den 31 augusti, den 20 och 27 september samt den 7 oktober. Workshopparna var öppna för deltagande av experter från medlemsstaterna, och programmet för dessa workshoppar återspeglade dagordningarna från de tidigare möten i arbetsgruppen för telekommunikation och informationssamhället som ägnades åt AI-akten, i syfte att ge ytterligare möjligheter till mer ingående diskussioner och frågestunder om de ämnen som behandlats under presentationerna i arbetsgruppen.
9. Utöver den analys som gjorts av arbetsgruppens medlemmar, anordnades den 30 september en särskild onlineworkshop för en mer ingående granskning av förslagets konsekvenser på området för rättsliga och inrikes frågor. Workshopen var en uppföljning av diskussionerna om förslaget till AI-akt vid inrikes- och justitieministrarnas informella möte den 17–18 juli 2021, och den var öppen för deltagande av experter inom områdena för rättsliga och inrikes frågor samt telekommunikation och informationssamhälle. Dessa diskussioner inriktades på definitionen av ett AI-system, förslagets faktiska inverkan på området för rättsliga och inrikes frågor när det gäller förfaranden, kostnader och produkters och tjänsters tillgänglighet, särskilt men inte endast i högriskkategorierna, och på strategin för användning av AI-system för brottsbekämpande ändamål, särskilt när det gäller användningen av biometrisk fjärridentifiering i realtid på offentliga platser.

10. Den 15 oktober 2021 anordnade det slovenska ordförandeskapet ett informellt halvdagsrådsmöte med telekommunikationsministrarna där man uteslutande ägnade sig åt förslaget till AI-akt. Mötet hölls som en videokonferens och dess huvudsyfte var att ge politisk vägledning för de pågående diskussionerna på teknisk nivå. Ministrarna bekräftade sitt stöd för den övergripande och människocentrerade strategin för reglering av AI och betonade att EU genom denna förordning kan inta en global ledarroll när det gäller att fastställa standarder på detta område. De lyfte dock också fram ett antal frågor som kräver ytterligare arbete, särskilt när det gäller tillämpningsområdet, definitionerna, fastställandet av exakta och tekniskt genomförbara krav för AI-tillämpningar med hög risk och säkerställandet av att den nya ordningen inte medför en alltför stor administrativ börda, särskilt för små och medelstora företag och nystartade företag, och att den tar vederbörlig hänsyn till sektorsspecifika särdrag.
11. Den 5 oktober 2021 bad det slovenska ordförandeskapet delegationerna i arbetsgruppen för telekommunikation och informationssamhället att ge skriftliga kommentarer och formuleringsförslag till de första 29 artiklarna i förslaget till förordning, i syfte att börja arbeta med den första partiella kompromisstexten till förslaget. Till följd av denna begäran lämnade 18 medlemsstater skriftliga bidrag.
12. På grundval av de skriftliga bidragen från delegationerna och med beaktande av synpunkterna från diskussionerna i rådet utarbetade det slovenska ordförandeskapet det första partiella kompromissförslaget och [*lade fram det för delegationerna vid mötet i arbetsgruppen för telekommunikation och informationssamhället den 30 november 2021*]. De viktigaste områden som det slovenska ordförandeskapet tog upp i det partiella kompromissförslaget beskrivs nedan:

a) **Tillämpningsområde**

13. Förslagets tillämpningsområde har förtydligats, varvid den huvudsakliga ändringen består i tillägget av en uttrycklig hänvisning till att nationell säkerhet undantas från tillämpningsområdet för förslaget till förordning. Detta är förenligt med artikel 4.2 i EU-fördraget, där det föreskrivs att den nationella säkerheten också i fortsättningen ska vara varje medlemsstats eget ansvar.

14. Likaså har det klargjorts att AI-akten inte bör tillämpas på AI-system och deras resultat om dessa endast används för forskning och utveckling.

b) Definitioner

15. Ett antal definitioner har finjusterats i kompromissförslaget och nya har lagts till. Framför allt har definitionen av ett AI-system inskränkts för att skapa större rättslig klarhet och bättre återspegla vad man i AI-akten avser med ett AI-system, genom en uttrycklig hänvisning till att ett sådant system bör kunna avgöra hur man kan uppnå en viss uppsättning människodefinierade mål genom inlärning, resonemang eller modellering. Denna ändring syftar också till att förhindra att den föreslagna förordningens tillämpningsområde omfattar mer traditionella programvarusystem som normalt inte betraktas som artificiell intelligens. När det gäller denna ändring har förteckningen över tekniker och metoder i bilaga I också justerats för att åstadkomma större klarhet avseende vilka system som omfattas av denna definition.
16. Dessutom har vissa definitioner av olika reglerade aktörer förbättrats (t.ex. leverantör, användare och ombud) eller lagts till (t.ex. tillverkare) för att bättre förklara deras roller och skyldigheter inom AI-värdekedjan. Definitionerna avseende biometri har också finjusterats i enlighet med de ändringar som har införts i motsvarande bestämmelser.

c) Förbjudna AI-metoder

17. När det gäller förbjudna AI-metoder utvidgas genom kompromisstexten förbudet mot användning av artificiell intelligens för social poängsättning till att även gälla privata aktörer, för att denna metod inte ska begränsas enbart till den offentliga sektorn.
18. När det gäller brottsbekämpande myndigheters användning av system för biometrisk fjärridentifiering i realtid på allmänt tillgängliga platser har det klargjorts att sådana system också kan användas av andra aktörer som agerar på de brottsbekämpande myndigheternas vägnar. De syften för vilka brottsbekämpande myndigheter bör tillåtas att använda biometrisk fjärridentifiering i realtid, samt det tillhörande tillståndsförfarandet, har också utvidgats.

19. Dessutom har bestämmelsen om förbud mot användning av AI-system som utnyttjar sårbarheter hos specifika grupper av personer ändrats, och den omfattar nu även personer som är sårbara på grund av sin sociala eller ekonomiska situation.

d) Klassificering av AI-system med hög risk

20. De bestämmelser som fastställer reglerna för klassificering av AI-system med hög risk har setts över grundligt för att förbättra textens rättsliga klarhet och läsbarhet. Dessutom har förteckningen i bilaga III över de områden och fall där AI-system med hög risk används reviderats och utvidgats till att omfatta digital infrastruktur och miljöskydd. När det gäller högriskanvändning på brottsbekämpningsområdet har brottsanalys strukits från förteckningen, och den mängd system för upptäckt av deepfakes som ingår i högriskkategorin har begränsats.
21. Dessutom har en ny avdelning lagts till för att ta hänsyn till situationer där AI-system kan användas för många olika ändamål (AI för allmänna ändamål), och där det kan finnas omständigheter där AI-teknik för allmänna ändamål integreras i ett annat system, varvid leverantören av AI-systemet för allmänna ändamål inte har något eller endast begränsat inflytande över efterlevnaden av skyldigheterna enligt förordningen. I den föreslagna nya artikeln klargörs det att varje operatör som specificerar ett avsett ändamål för ett AI-system för allmänt bruk och släpper ut systemet på marknaden eller tar det i bruk för ett sådant ändamål bör betraktas som en leverantör.
22. När det gäller villkoren för ändringar av bilaga III enligt artikel 7 har ytterligare uppdateringar gjorts av kriterierna för sådana ändringar för att säkerställa större rättslig klarhet.

e) Utövande av delegering

23. Bestämmelserna om möjligheten att uppdatera förteckningen över tekniker och metoder som omfattar artificiell intelligens enligt bilaga I samt bestämmelserna om uppdatering av förteckningen över AI-system med hög risk i bilaga III genom delegerade akter har förtydligats avsevärt, enligt vilket kommissionen regelbundet kommer att lägga fram en rapport om bedömningen av behovet av sådana ändringar för både Europaparlamentet och rådet.

III. DE VIKTIGASTE KVARSTÅENDE FRÅGORNA

24. Utöver de frågor som direkt tas upp i kompromissförslaget och som beskrivits ovan har det slovenska ordförandeskapet identifierat följande punkter som ytterligare, potentiellt mer komplexa frågor som kommer att kräva vidare analys under de kommande diskussionerna om förslaget:

a) **Krav för AI-system med hög risk**

25. Många delegationer har påpekat att kraven för AI-system med hög risk, enligt avdelning III kapitel 2 i förslaget, ibland är något vaga och bör förtydligas. För att göra det mindre betungande för företagen att uppfylla kraven behövs det praktisk vägledning om hur detta ska ske, till exempel när det gäller kvalitet och lämplighet i samband med datakraven och en lämplig typ och grad av transparens när det gäller information till användarna. Samspelet mellan kraven för AI-system med hög risk enligt förslaget och framtida relevanta standarder togs också upp som en fråga som kommer att behöva diskuteras vidare. Det bör också noteras att vissa av kraven i kapitel 2 anses vara alltför stränga. Till exempel förefaller det i de flesta fallen vara nästan omöjligt att uppfylla kravet att tränings-, validerings- och testningsdataset ska vara felfria och fullständiga. Ett antal delegationer betonade att även om detta i största möjliga utsträckning bör vara fallet, bör det inte vara ett absolut krav.

b) **Ansvarsområden för olika aktörer i AI-värdekedjan**

26. Flera medlemsstater noterade att de flesta skyldigheter och krav som fastställs i AI-akten åläggs leverantörerna av AI-system. Med tanke på att AI-system utvecklas och distribueras genom komplexa värdekedjor, där gränserna mellan olika aktörer inte alltid är tydliga, kan det dock vara lämpligt att se över ansvarsfördelningen och rollerna för att bättre återspegla verkligheten när det gäller att utforma ett AI-system, släppa ut det på marknaden eller driva det.

c) **Efterlevnad och verkställighet**

27. Vissa farhågor uttrycktes också om att förslaget till AI-akt innehåller en alltför komplex efterlevnadsram, vilket kommer att medföra betydande administrativa bördor och kostnader för företagen. Medan stora företag kan ha möjlighet att absorbera dessa kostnader har mindre företag som utvecklar AI-system kanske inte alltid den kapacitet eller de resurser som behövs för att hantera den höga efterlevnadsbörda som följer av bestämmelserna i förslaget till förordning. I detta sammanhang ansåg flera medlemsstater att det behövs en förenkling och ett förtydligande av den övergripande efterlevnadsramen samt ytterligare stödåtgärder, särskilt för små och medelstora företag och nystartade företag, för att säkerställa att dessa förblir konkurrenskraftiga. Likaså visade diskussionerna om verkställighetsåtgärderna att de sanktioner som för närvarande föreslås i AI-akten kan vara alltför höga för små och medelstora företag och nystartade företag, vilket missgynnar dem i förhållande till stora företag som lättare skulle kunna absorbera sådana ekonomiska konsekvenser.

d) **Förhållande till annan lagstiftning**

28. Många delegationer betonade att mer arbete behövs för att säkerställa konsekvens och synergier mellan förslaget till AI-akt och EU:s övergripande rättsliga ram. Förslaget bör identifiera och bygga på befintliga krav i den allmänna dataskyddsförordningen, direktivet om dataskydd vid brottsbekämpning, den nya lagstiftningsramen och annan specifik sektorslagstiftning, såsom förordningen om allmän produktsäkerhet, som befintliga AI-system redan måste uppfylla. Medlemsstaterna uttryckte oro över att om så inte sker innebär det en risk för olika aktörer i AI-värdekedjan, vilka skulle kunna omfattas av motstridiga skyldigheter. Eventuella rättsliga diskrepanser måste undanröjas för att minimera riskerna för bristande efterlevnad och underlätta verkställighetsarbetet.

IV. SLUTSATS

29. Coreper uppmanas att enas om att översända denna lägesrapport till rådet.